

Tisková zpráva

Veřejnost o svých obavách, pocitu bezpečnosti a spokojenosti s policí – listopad a prosinec 2022

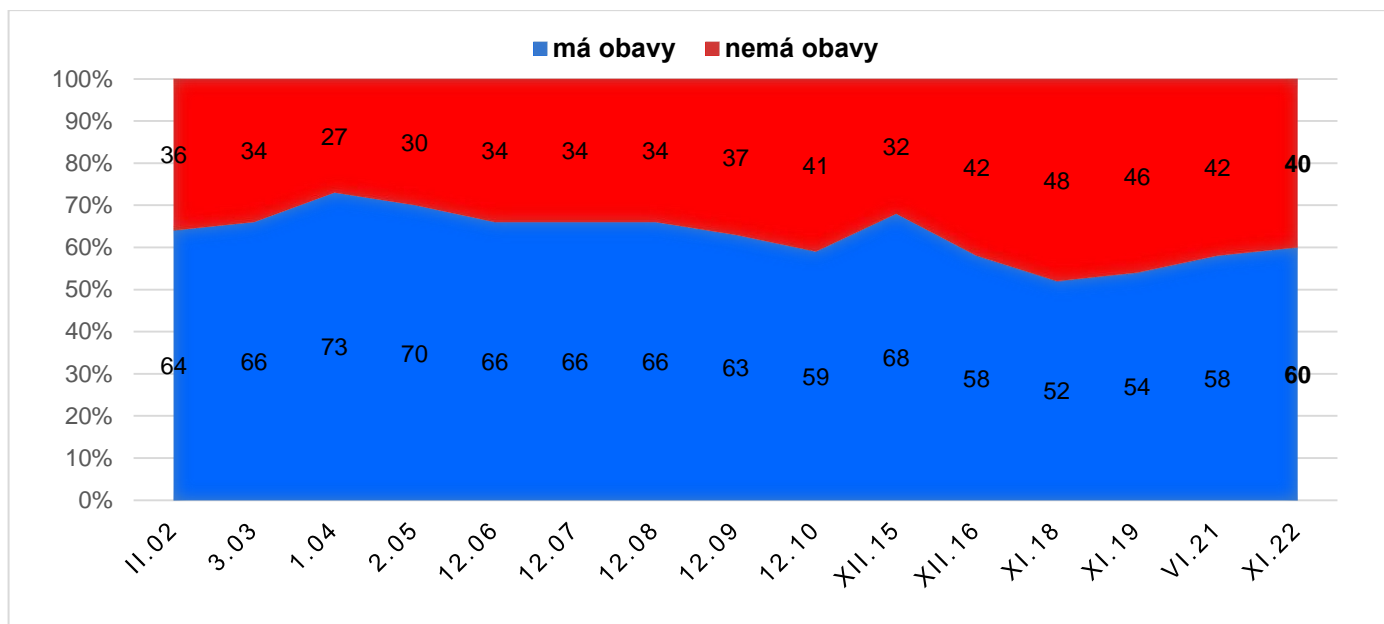
- ⊙ 60 % českých občanů pociťuje nějaké obavy, 40 % se ničeho neobává.
- ⊙ Obavy nejčastěji budí válka (32 %), dále respondenti uváděli strach ze zdražování (19 %), ze zhoršení životní úrovně (15 %) a obavy o vlastní zdraví (14 %).
- ⊙ Oproti šetření z roku 2021 došlo k výraznému poklesu obav z onemocnění COVID-19 (o 30 procentních bodů) i o své blízké a příbuzné (o 6 procentních bodů). Nejvíce naopak narostly již zmíněné obavy z války (o 21 procentních bodů) a ze zdražování (o 14 procentních bodů).
- ⊙ Pocit bezpečí v místě bydliště má více než devět desetin dotázaných, v ČR pak více čtyři pětiny. V aktuálním výzkumu podíl těch, kteří se cítí bezpečně v ČR, velmi mírně poklesl (v porovnání s červnem 2021 o 5 procentních bod).
- ⊙ Spokojenost s činností policie jak na republikové, tak místní úrovni vyjádřily více než tři čtvrtiny oslovených a je tak nejvyšší od začátku sledování, tedy od roku 2002.

Zpracovala:
Naděžda Čadová
Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR
Tel.: 210 310 586; e-mail: nadezda.cadova@soc.cas.cz

V šetření, které CVVM realizovalo od poloviny listopadu 2022 do začátku ledna 2023, jsme se zaměřili na to, zda lidé mají z něčeho obavy, a pokud ano, tak jaké (to byla otevřená otázka). Stejně otázky byly naposledy položeny v červnu 2021.

Graf 1: Máte z něčeho obavy?¹ (%)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 11. 11. 2022 – 9. 1. 2023, 901 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

¹ Znění otázky: „Nyní mi, prosím, řekněte, máte z něčeho obavy?“ Varianty odpovědí: máte obavy, nemáte obavy.

Jak ukazují výsledky zachycené v grafu 1, šest z deseti (60 %) českých občanů podle vlastního vyjádření má nějaké obavy, 40 % se naopak ničeho v současnosti neobává. V porovnání s červnem 2021 se podíl lidí pociťujících nějaké obavy statisticky významně nezměnil. Míra obav tak zůstává o něco nižší, než byla v období let 2002 až 2008 a v roce 2015, ale je vyšší, než míra obav v letech 2018 a 2019. Srovnatelné obavy jako v současné době pak čeští občané pociťovali v letech 2009, 2010, 2016 a 2021.

Podrobnější analýza ukázala, že častěji obavy mají ženy (63 %) než muži (57 %). Míra obav také zřetelně narůstá s věkem, když u lidí do třiceti let věku obavy pociťuje jen necelá polovina (43 %) z nich, mezi 30 a 44 lety je to nadpoloviční většina (57 %), ve věkové kategorii 45 až 59 let cítí obavy více než tři pětiny lidí (62 %) a u lidí nad 60 let 70 %. Výraznější obavy jsou také patrné u lidí, kteří se na škále politické orientace řadí k levici (74 %), a těmi, kteří hodnotí životní úroveň své domácnosti jako špatnou (83 %). Ještě výraznější je vazba s celkovou spokojeností se životem. Ti, kteří jsou velmi spokojeni, mají obavy ve 48 %, ti, kteří jsou velmi nespokojeni, v 81 %. Naopak mezi lidmi s různým stupněm dosaženého vzdělání žádné významné rozdíly nejsou.

Respondenti, kteří uvedli, že mají z něčeho obavy (N=517), byli následně formou otevřené otázky² dotazováni na to, čeho se obávají, přičemž mohli uvést až dvě různé odpovědi.

Tabulka 1: Z čeho má obavy – prosinec 2015 až listopad 2022 (%)

	2015	2016	2018	2019	2021	2022
Válka	25	12	15	20	11	32
Zdražování	2	2	3	3	5	19
Životní úroveň	8	12	12	10	11	15
Nemoc (vlastní)	13	20	28	20	18	14
Ekonomický vývoj v ČR	-	2	1	2	8	10
Energetická krize, zdražování energií	-	-	-	-	-	8
Budoucnost, situace ve světě	7	5	3	7	4	8
Zhoršování životního prostředí	2	1	11	22	4	6
Migrace, uprchlíci	28	31	21	22	9	5
Mezilidské vztahy a špatné vlastnosti	-	-	-	-	-	4
Domácí politický vývoj, situace	4	2	2	3	7	4
Obavy o rodinu, děti, partnera, přátele, o jejich zdraví	4	7	7	16	10	4
Politický vývoj ve světě	1	2	2	-	4	4
Nezaměstnanost	10	13	8	7	6	3
Bydlení	1	-	-	-	-	3
Ekonomický vývoj ve světě	-	-	3	4	-	3
Zabezpečení důchodců	1	2	5	3	1	2
Chování politiků	-	-	-	-	-	2
COVID-19					31	1
Členství v EU, Euro	1	2	1	2	1	1
Zdravotnictví	-	2	2	1	2	1
Přírodní katastrofy	-	2	4	4	3	1
Kriminalita, bezpečnost	5	8	2	3	2	1
Smrt	-	2	3	3	1	-
Terorismus	38	22	10	10	2	-
Islám, islamisté, Islámský stát	4	4	1	5	2	-
Jiná odpověď	29	22	33	17	27	13
BEZ ODPOVĚDI	17	25	23	16	31	36

Pozn.: Respondenti mohli uvést dvě odpovědi, proto součet všech podílů činí 200 %. (vysoké procento „bez odpovědi“ je dáno tím, že respondent uvedl jen jednu odpověď).

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 11.. 11 2022. – 9. 1. 2023, 517 respondentů starších 15 let, kteří uvedli, že pociťují nějaké obavy, osobní rozhovor.

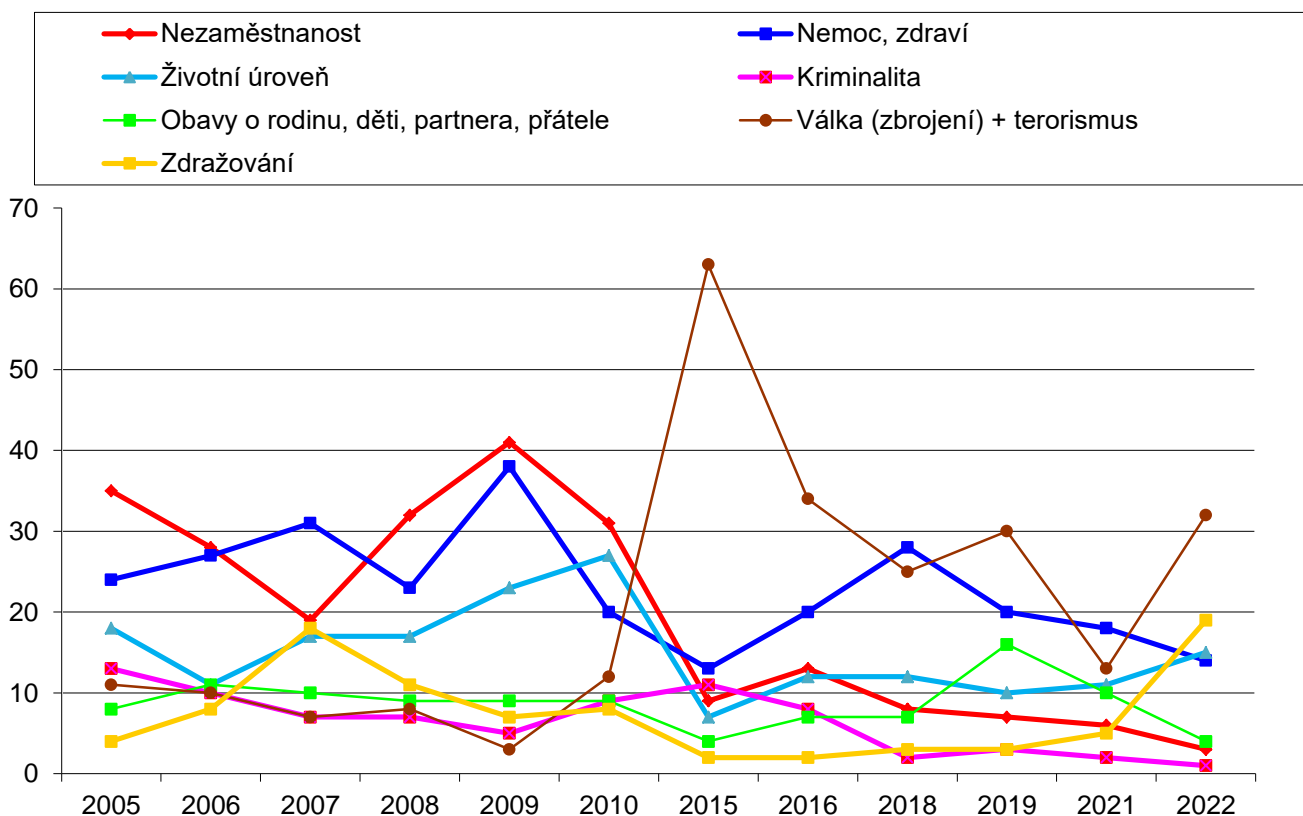
² Znění otázky: „Z čeho máte obavy?“

Z výsledků v tabulce 1, vyplývá, že na prvním místě jsou to obavy spojené s válkou (v součtu obou odpovědí je to 32 %, tj. téměř jedna třetina z těch, kteří mají obavy). Na dalších místech se pak v hojné míře objevily obavy spojené s ekonomickou situací a s životní úrovní vlastní domácnosti, a to zejména obavy ze zdražování (19 %), zhoršení životní úrovně (15 %) a obecně z ekonomického vývoje v České republice (10 %). Tradičně velmi častou obavou je strach z nemoci a obavy o vlastní zdraví, které aktuálně zmínilo 14 % dotázaných. Nově se pak v aktuálním výzkumu objevily obavy spojené s energetickou krizí, jež uvedlo 8 % respondentů. Více než dvacetina respondentů pak cítí obavy ze zhoršování životního prostředí (6 %) a 5 % oslovených se obává migrace a uprchlíků.

V porovnání s posledním výzkumem realizovaným v červnu 2021 významně vzrostla obava z války (nárůst o 21 procentních bodů) a z již zmíněného zdražování (nárůst o 14 procentních bodů). V obou případech se jedná o nejvyšší zjištěné hodnoty od začátku sledování. Mírně pak rovněž vzrostly obavy ze zhoršení životní úrovně (o 4 procentní body) a obecně z budoucnosti a situace ve světě (rovněž o 4 procentní body). Naopak téměř zmizely obavy z onemocnění COVID-19 (pokles z 31 % na 1 %), o něco méně se pak lidé obávají o své blízké a rodinu (pokles o 6 procentních bodů) a i vlastní onemocnění (o 4 procentní body). V posledních dvou letech se také prakticky vytratily obavy z terorismu, z islámu a z kriminality. Výrazně méně obav než v letech 2015 až 2019 budí rovněž migrace (poklesl z 31 % v roce 2016 na 5 %), navíc aktuálně je zmiňována především migrace z Ukrajiny, zatímco dříve obavy vzbuzovala zejména migrace z muslimských zemí. Méně než v letech 2015 a 2016 se také lidé obávají nezaměstnanosti (pokles mezi roky 2016 a 2022 z 13 % na 3 %).

Orientační časové srovnání od roku 2005 pro nejčastěji uváděné obavy ukazuje graf 2.

Graf 2: Z čeho máte obavy? (časové srovnání v %)

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

V listopadovém šetření jsme se dále dotazovali na pocit bezpečí, a to v rámci celé ČR a v místě bydliště, a zároveň jsme se ptali na spokojenost s prací policie. I když mezi obavami došlo v posledních letech k výraznému poklesu

„kriminality, bezpečnosti“, tak jde nepochybně o tematiku, která ve veřejném prostoru rezonuje (a to nejen v období voleb). Následující dvě tabulky přináší přehled o tom, zda se lidé cítí bezpečně v České republice celkově a v místě svého bydliště. Sledovat můžeme vývoj názorů za více než dvacet let (od roku 2002).

Bezpečně se v současné době v České republice cítí čtyři pětiny občanů (80 %), v tom 23 % „rozhodně ano“ a 57 % „spíše ano“. Naopak pocit bezpečí v ČR nezažívá necelá pětina veřejnosti (19 %), z toho „15 % „spíše ne“ a 4 % „rozhodně ne“. Zbývajících 1 % oslovených zvolilo možnost „nevím“.

Tab. 2: Pocit bezpečí v ČR celkově (v %)³

	6/02	10/04	12/06	12/08	12/10	2/12	11/13	11/14	12/15	12/17	11/18	11/19	6/21	11/22
Rozhodně ano	4	6	8	8	10	14	13	13	11	21	21	25	23	23
Spíše ano	41	49	57	60	58	60	60	58	65	64	64	62	62	57
Spíše ne	35	34	27	25	24	20	21	21	19	12	12	10	12	15
Rozhodně ne	13	9	6	5	7	5	5	6	3	2	2	2	2	4
Neví	7	2	2	2	1	1	1	2	1	0	1	1	1	1

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Během dvaceti let, kdy je pocit bezpečí v České republice sledován, počet lidí, kteří se cítí rozhodně nebo spíše bezpečně, velmi významně vzrostl (ze 45 % na 80 %). V prvních letech se pocit bezpečí postupně zvyšoval, mezi roky 2006 až 2014 se pak hodnocení téměř neměnilo, k dalšímu nárůstu došlo mezi lety 2014 a 2017 a v období let 2017 až 2021 se podíl občanů, kteří se v ČR cítí bezpečně, pohyboval nad hranicí čtyř pětin. V aktuálním výzkumu ale podíl těch, kteří se v ČR cítí bezpečně, velmi mírně poklesl (v porovnání s červnem 2021 o 5 procentních bodů), a naopak mírně (rovněž o 5 procentních bodů) vzrostl podíl těch, kteří pocit bezpečí rozhodně či spíše nemají.

Tab. 3: Pocit bezpečí v místě bydliště (v %)¹

	6/02	10/04	12/06	12/08	12/10	2/12	11/13	11/14	12/15	12/17	11/18	11/19	6/21	11/22
Rozhodně ano	14	16	17	19	21	24	22	24	27	39	34	40	37	40
Spíše ano	60	54	60	57	56	56	57	55	58	49	52	50	52	51
Spíše ne	20	23	17	17	16	13	16	15	11	10	10	8	9	7
Rozhodně ne	5	7	5	6	6	6	5	4	3	2	3	2	1	2
Neví	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Pokud dotázaní vypovídají o pocitu bezpečí v místě bydliště, je podíl kladných odpovědí dokonce ještě vyšší v porovnání s hodnocením bezpečnosti v celé České republice. Situace v obci je ale hlavně výrazně častěji hodnocena odpovědí „rozhodně ano“ (tuto odpověď aktuálně zvolilo 40 % dotázaných), a to po celé sledované období. Odpověď, že se cítí spíše bezpečně, pak v aktuálním výzkumu uvedla nadpoloviční většina dotázaných (51 %). Pocit bezpečí naopak v místě svého bydliště nemá jen necelá desetina občanů (9 %), z toho 7 % „spíše ne“ a 2 % „rozhodně ne“.

V porovnání s minulým výzkumem z června 2021 se v této oblasti situace nijak nezměnila a rozložení názorů veřejnosti na tuto otázku je tak od roku 2015 v podstatě stabilní.

Výrazně méně bezpečně se cítí lidé se špatnou životní úrovní a pocit bezpečí rovněž mírně roste se stupněm dosaženého vzdělání. Na pocit bezpečí v místě bydliště má rovněž vliv velikost obce. Ve vesnicích se lidé cítí bezpečněji než ve městech. Rozdíl mezi generacemi je zanedbatelný.

³ Znění otázky: „Řekněte mi prosím, cítíte se bezpečně a) v naší republice celkově, b) v místě Vašeho bydliště?“

Na téma pocitu bezpečí navazujeme hodnocením činnosti policie, a to opět v rámci celé České republiky a v místě bydliště. Z výsledků zachycených v tabulce 4 vyplývá, že podíl spokojených s policií výrazně převažuje nad podílem nespokojených, konkrétně spokojenost s činností policie v ČR vyjadřují více než tři čtvrtiny (76 %) občanů starších 15 let, v tom 14 % je „rozhodně spokojeno“ a 62 % „spíše spokojeno“. Naopak nespokojenost vyslovila pětina dotázaných (20 %), v tom 15 % je „spíše nespokojeno“ a dalších 5 % je „rozhodně nespokojeno“, a zbylá 4 % oslovených zvolila možnost „nevím“.

Spokojenost nad nespokojeností převážila poprvé v roce 2012 a spokojenost dále rostla až do roku 2017. Mezi lety 2017 až 2021 bylo hodnocení činnosti policie v ČR v podstatě stabilní a spokojenost se pohybovala na úrovni kolem 70 %. V aktuálním výzkumu ale spokojenost opět vzrostla a poprvé za celou dobu se přehoupla přes úroveň tří čtvrtin, když oproti poslednímu výzkumu z června 2021 vzrostla o 5 procentních bodů.

Tab. 4: Spokojenost s činností policie v ČR celkově (v %)⁴

	6/02	10/04	12/06	12/08	12/10	2/12	11/13	11/14	12/15	12/17	11/18	11/19	6/21	11/22
Velmi spokojen	4	2	2	3	3	4	5	5	8	10	10	10	12	14
Spíše spokojen	39	40	38	40	43	50	52	51	53	60	62	60	59	62
Spíše nespokoj.	35	41	44	42	42	35	33	31	27	21	20	21	22	15
Velmi nespokoj.	13	13	10	9	8	6	6	7	6	3	3	3	4	5
Neví	9	4	6	6	4	5	4	5	6	5	4	6	3	4

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Hodnocení činnosti policie v místě bydliště je ještě o něco málo příznivější, i zde výrazně převládá spokojenost nad nespokojeností (80 % ku 17 % - viz tab. 5). Na rozdíl od předchozí otázky tomu tak bylo po celou dobu sledování, tedy od roku 2002. Výsledky aktuálního šetření jsou statisticky srovnatelné s výsledky z posledního šetření z června 2021, ale celkově jde o dosud nejlepší výsledek za celou dobu sledování.

Tab. 5: Spokojenost s činností policie v místě bydliště (v %)²

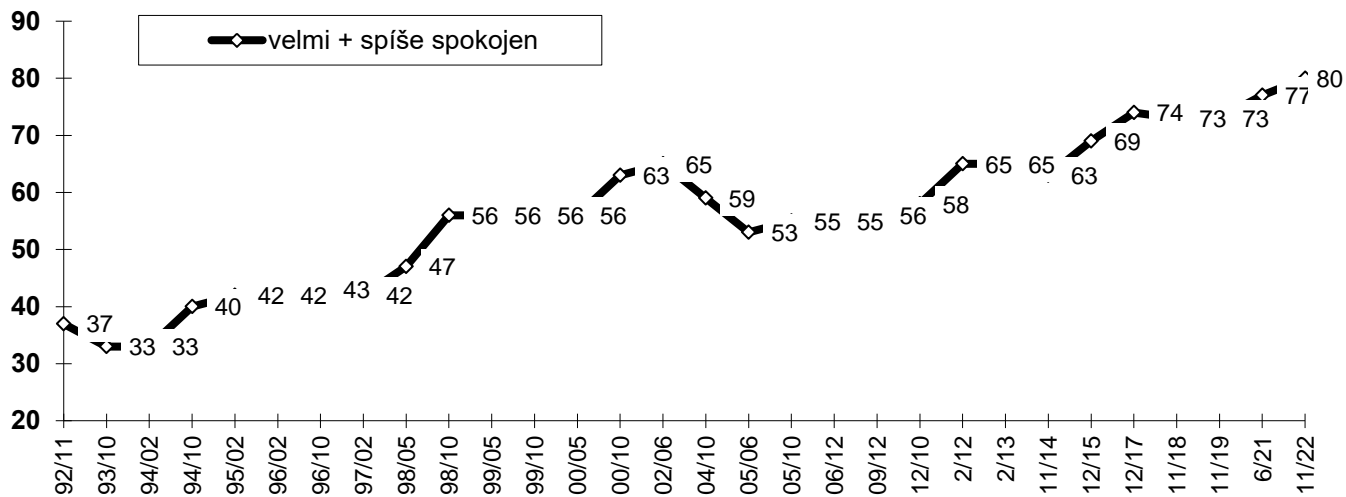
	6/02	10/04	12/06	12/08	12/10	2/12	11/13	11/14	12/15	12/17	11/18	11/19	6/21	11/22
Velmi spokojen	9	5	5	7	7	9	10	10	13	16	14	16	17	20
Spíše spokojen	56	54	50	49	51	56	55	53	56	58	59	57	60	60
Spíše nespokojen	23	29	29	30	29	25	25	23	22	18	18	20	18	12
Velmi nespokojen	6	8	10	10	9	6	5	10	6	4	4	4	3	5
Neví	6	4	6	4	4	4	3	4	4	4	4	3	2	3

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Spokojenost s policií v místě bydliště dosáhla na začátku roku 2012 po deseti letech stejné úrovně, jako v roce 2002, kdy bylo zaznamenáno její maximum od začátku zjišťování před dvaceti pěti lety (viz graf 3, kde je vykreslen vývoj od počátku devadesátých let). Následující tři roky vykazovaly podobnou úroveň spokojenosti, letošní výsledek potvrdil další vzestup spokojenosti, poprvé zaznamenaný v roce 2017.

⁴ Znění otázky: „Jak jste spokojen s činností policie a) obecně v České republice, b) s činností policie v místě Vašeho bydliště?“

Graf 3: Vývoj spokojenosti s policií v místě bydliště (1992-2022)

Pozn.: V grafu je uveden součet kladných odpovědí „velmi spokojen“ a „spíše spokojen“. Dopočet do 100 % u jednotlivých údajů tvoří negativní hodnocení + odpověď „neví“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Podrobnější analýza ukázala, že v míře spokojenosti či nespokojenosti s činností policie se příliš neliší jednotlivé skupiny obyvatel, roli zde nehraje věk ani vzdělání. Spokojenost s činností policie ale mírně roste s klesající velikostí obce, když vyšší spokojenost s činností policie v ČR i v místě bydliště byla zejména v nejmenších obcích do dvou tisíc obyvatel.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v22-11</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>11. 11. 2022 - 9. 1. 2023</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Vážení dat:</i>	<i>pohlaví, věk, vzdělání, kraj velikost místa bydliště, ekonomické postavení a užívání internetu, věk x vzdělání, pohlaví x kraj, věk x kraj, vzdělání x kraj a velikost místa bydliště x kraj</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr a vážení dat:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>901</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>71</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - CAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OV_2a, OV_2b, OB_1, OB_2</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>ob230201</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>1. února 2023</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Naděžda Čadová</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinelý.